

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา CI 2301 หลักการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐาน

The Study of Academic Achievements by Research-based Learning Method for the Students Enrolling in CI 2301: Principle of Learning Management

ศศิธร อินตุน¹
Sasithorn Intun¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน วิชาหลักการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 78 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน แบบสะท้อนคิดของนักศึกษา แบบบันทึกการสอนซ่อมเสริม แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน คู่มือการจัดการเรียนรู้ และ ชุดกิจกรรมฝึกปฏิบัติ

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จากนั้นให้เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมฝึกปฏิบัติ แล้วทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ตอบแบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนมาหาค่าเฉลี่ยวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าที่กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประมวลผลการตอบแบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาหลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน พบว่า คะแนนหลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในเชิงบวกระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.64$)

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐาน

¹ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

¹ Lecturer Faculty of Education, Chiang-mai Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were to develop students' academic achievement in CI 2301 course (Principle of Learning Management) and to study students' opinions towards the use of the research-based learning management. The sample was 78 students who enrolled in the CI 2301 course , provided by the Curriculum and Instruction program, Faculty of Education, Chiang Mai Rajabhat University. The total of 78 students studied in the first semester of 2013 academic year respectively. The instruments for data collection consisted of the tests and the students' satisfaction evaluation form which administered to the students before, and after using the research-based learning management that assignments by using activities group work, questionnaire, students' reflection, teacher's handbook and students' remedial record. Data were analyzed by using frequency count, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The research results were as follows:

1.The students have the learning achievement after using research-based learning management in CI 2301 course found that scores were higher than before at statistical significant .05 2. Most students were satisfied with the research-based learning management found that high satisfaction at 4.10

Keywords: students' academic achievement research-based learning

บทนำ

แนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2542) ต้องการยกระดับการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพและมาตรฐานโดยมุ่งหวังให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและสังคม ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ ทำให้ครูต้องเปลี่ยนบทบาทในการจัดการเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงบทบาทจากผู้ชี้ให้จำ เปลี่ยนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน

เพื่อนำไปสู่สร้างสรรค์ความรู้ของตน การจัดการเรียนการสอนจะต้องพัฒนาความคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนจากการมุ่งให้จำ ไปสู่การที่ผู้เรียนได้คิดและแสวงหาความรู้มากขึ้น

ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้สอนประสบปัญหาหลายประการที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้รายวิชาหลักการจัดการเรียนรู้เพราะขาดเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้มากกว่าให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง การสอนส่วนใหญ่จะใช้การบรรยาย การอธิบายประกอบการใช้โปรแกรมนำเสนอ อีก

ทั้งลักษณะเนื้อหาวิชาหลักการจัดการเรียนรู้เป็นวิชาที่เน้นเนื้อหา หลักการ ทฤษฎีมาก นักศึกษาจำเป็นต้องมีพื้นฐานทางด้านวิชาชีพครูและมีสมาธิในการเรียน ต้องอ่านมาก ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ทำแบบฝึกหัด จึงทำให้นักศึกษาบางคนรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่สนใจการเรียน ขาดความกระตือรือร้นในการเรียนส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีเจตคติทางลบในการเรียนรู้รายวิชานี้ นอกจากนี้ นักศึกษาแต่ละคนมีศักยภาพที่แตกต่างกัน มีพื้นฐานการเรียนจากหลากหลายสาขาวิชา แต่ต้องมาเรียนชั้นเรียนเดียวกันจึงทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

สภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยต้องการจะแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐานจากการศึกษาแนวคิดของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐานของนางลักษณะ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2546) พบว่าการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษากับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันเป็นสังคมการเรียนรู้ทำให้หลายสาขาวิชาได้มีการจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-based Learning) ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ เนื่องจากเป็นการจัดการเรียนรู้โดยเริ่มต้นจากความอยากรู้อยากเห็น หากลวิธีในการหาคำตอบ แล้วสรุปอย่างมีเหตุผลและนำเสนอถือทำให้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจน และสามารถบ่มเพาะนิสัยที่ดี มีเหตุผล ไม่เชื่อหรือหลงงมงายในสิ่งต่าง ๆ นอกจากนั้นยังสามารถสร้างกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบในสมอง โดยใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกและวิเคราะห์จนได้ข้อมูลที่ยืนยันว่าเป็นปัญหาหรือความต้องการที่แท้จริง เพื่อนำมาดำเนินการพัฒนาด้วยกระบวนการวิจัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543)

จากประสบการณ์ในการสอนพบว่า

นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรการเรียนรู้ เช่น ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ขาดความรับผิดชอบในการทำงาน การส่งงานชิ้นงานหรือผลงานของนักศึกษามีคุณภาพต่ำ ให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนน้อย ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและไม่กล้าตอบคำถามขณะเรียน จากพฤติกรรมดังกล่าวสรุปได้ว่านักศึกษามีพฤติกรรมไม่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตามศักยภาพ จึงทำให้นักศึกษามีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ค่อนข้างต่ำ มีปัญหาในการเรียน มีที่ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำกว่าควรได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้มากขึ้น ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนสามารถพัฒนา ปรับปรุงหรือแก้ไขอย่างเป็นระบบควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ปกติในชั้นเรียนได้ โดยใช้การสอนแบบ Research-based Learning ตามแนวคิดของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2545:14-15) ว่าการวิจัยและการสอนสามารถผสมกลมกลืนกันได้ สำหรับรูปแบบการสอนประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการสอน การประเมินผล รวมถึงกิจกรรมสนับสนุน การสอนโดยให้นักศึกษาศึกษางานวิจัย และการสอนโดยใช้ผลการวิจัยประกอบการสอน ส่วนความเข้มข้นของการเรียนที่เข้าไปมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอนแบบใช้การวิจัยเป็นฐาน ได้แก่ ระดับที่ให้ผู้เรียนศึกษาหลักการความรู้เบื้องต้นจากตำรา เอกสาร สื่อต่าง ๆ ระดับที่ 2 เป็นการเรียนรู้ผลการวิจัยจากการศึกษาด้วยตนเอง ระดับที่ 3 เป็นการศึกษาจากงานวิจัยโดยตรง การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากับนักศึกษาก่อน ไม่คุ้นเคยกับการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐานมาก่อน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาวิชาและกระบวนการวิจัยผสมผสาน ใช้สื่อชุดกิจกรรมฝึกปฏิบัติ ให้นักศึกษาได้ศึกษางานวิจัยที่ผู้สอนปรับการใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่ายขึ้น นำผลงานวิจัยดีมีคุณภาพ รวมทั้งผลงานของผู้

วิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น เป็นสำคัญ ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีความพึงพอใจในการเรียนเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนวิชาหลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาหลักการจัดการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 1 / 2556

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา หลักการจัดการเรียนรู้ หมู่เรียน 06 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

2. ตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มีดังนี้

3.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้ทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังเรียนเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

3.2 แบบสอบถามเมื่อจบบทเรียน เป็นแบบสะท้อนคิดของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 6 ข้อ และแบบเขียนแสดงความคิดเห็นปลายเปิด

3.3 แบบบันทึกการสอนซ่อมเสริมใช้สำหรับนักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3.4 แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 12 ข้อ

3.5 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการสอน สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล รวมถึงกิจกรรมสนับสนุน

3.6 ชุดกิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยคัดเลือกผลงานวิจัยที่มีคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผลงานวิจัยของผู้วิจัยที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ทาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียน

4.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการ

ทดสอบก่อนและหลังเรียน

4.3 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการวัดความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน และแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2552, หน้า 69)

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากบันทึกผลหลังสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์การสะท้อนคิดของนักศึกษาหลังจบบทเรียนทุกบทจำนวน 8 ครั้ง และแบบประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาจำนวน 12 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาหลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 21.76 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 33.97 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในภาพรวมระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาหลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 21.76 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 33.97 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นผลจากการ

เรียนรู้ที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้สาระสำคัญเกี่ยวกับการวิจัย ทั้งด้านการออกแบบการวิจัย การศึกษาตัวอย่างงานวิจัยที่มีคุณภาพ การอ่านงานวิจัยที่เป็นสภาพจริงของการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ในโรงเรียน ตลอดจนชุมชน การประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตัวอย่างงานวิจัยที่นำมาใช้ชุดกิจกรรมฝึกปฏิบัติ ให้แนวทางในการจัดสภาพการเรียนการสอนที่เอื้อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างการศึกษา การวิจัย และการปฏิบัติ โดยนำกระบวนการ นำความรู้จากการวิจัยไปสู่การปฏิบัติ และนำกระบวนการวิจัยมาบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ เป็นสื่อการเรียนรู้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้การปฏิบัติการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้วิจัยได้ออกแบบให้นักศึกษาได้ระบุงบประเด็นปัญหาของการวิจัยของครู ตรวจสอบความสำคัญของปัญหา และหาคำตอบไปสู่การเปลี่ยนแปลงโดยการสืบค้นเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้คำตอบหรือแนวปฏิบัตินำไปสู่การสร้างเครื่องมือจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

การจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติศึกษางานวิจัยดีมีคุณภาพ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ระดมความคิดเห็นในการเรียนรู้จากกรปฏิบัติจริง เน้นงานกลุ่ม ผู้สอนแสดงบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) คอยดูแลติดตามให้นักศึกษาเรียนรู้ ทำกิจกรรมได้อย่างราบรื่น เอื้อให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนอย่างมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทัศนกร พวงคำ และ ลัดดา ศิลาน้อย (2554) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ 2 ที่เรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 70 ขึ้นไป ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้

การวิจัยเป็นฐาน นักเรียนได้สืบค้นข้อมูล มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ให้ความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่ม ได้รับความรู้จากประสบการณ์ตรง ได้รับความรู้ที่คงทนถาวรมากกว่าการท่องจำเพียงอย่างเดียว จากการทำกิจกรรมนักศึกษาได้ลงมือร่วมกันเรียนรู้ช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม ได้รู้วิธีกำหนดประเด็นปัญหาจากสถานการณ์ที่เรียนรู้ สามารถวิเคราะห์ประเด็นปัญหา รู้จักแสวงหาวิธีการที่เหมาะสมให้ได้มาซึ่งคำตอบของปัญหา สามารถรวบรวมข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ ตีความหมายข้อมูลและสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้มาอย่างเข้าใจ เป็นการพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของนักศึกษาเรียนทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามข้อคิดสำคัญสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐานคือ ต้องจัดสรรเวลาให้มากขึ้นในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนเพราะการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องให้เวลานักศึกษาได้ทำกิจกรรมมากขึ้นขณะเดียวกันผู้สอนต้องเตรียมวางแผนการสอนเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ สร้างเครื่องมือสำหรับใช้วัดและประเมินผลให้พร้อมอยู่เสมอ

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาหลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.64$) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านเนื้อหาวิชามีความเหมาะสม ได้ระดับความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.17$) ส่วนด้านที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือ ด้านประโยชน์ของการเรียน ($\bar{X} = 4.01$) ซึ่งจากผลการศึกษาคำความคิดเห็นของนักศึกษาในด้านเนื้อหาวิชาการจัดการเรียนรู้ในรายการประเมินข้อ 4.1 พบว่าเนื้อหาวิชา

มีความสัมพันธ์กับตัวอย่างงานวิจัยที่ศึกษาในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) ทำให้เห็นความเชื่อมโยงของการนำทฤษฎีไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ ฤทธิเดช (2553) และยุวดี วิทย์พันธ์ (2552) พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนในระดับมากในการจัดการเรียนรู้วิชาโครงการโดยใช้วิจัยเป็นฐานช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหา และนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานโครงการโดยใช้กระบวนการวิจัยผสมผสานได้อย่างเหมาะสม ส่วนด้านประโยชน์ของการเรียนโดยใช้การวิจัยเป็นฐานพบว่านักศึกษาแสดงความคิดเห็นเห็นว่าช่วยให้เข้าใจบทเรียน จดจำบทเรียนได้ดี ($\bar{X} = 4.02$) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิลวรรณ เกษมโคธน์ (2552) พบว่าชุดการสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐาน ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนในระดับมาก ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียน นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) ว่าการเรียนแบบใช้การวิจัยเป็นฐานช่วยพัฒนาทักษะการคิด การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรวุฑ ชัยยอง (2551) ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาความคิดเชิงวิทยาศาสตร์ในรายวิชาชีววิทยาพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้นในด้านการเรียน ด้านความสนใจ และด้านการทำกิจกรรมกลุ่ม มีเจตคติทางบวกในระดับสูงต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีระดับความสามารถในการคิดเชิงวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับเสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์ (2539) ที่พบว่านักศึกษาศึกษาบาลีมีผลการเรียน เจตคติต่อการวิจัย ทักษะการทำวิจัยและการใฝ่รู้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า การจัดการเรียนรู้โดยการวิจัยเป็นฐานสามารถพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในด้านทักษะการคิดได้ผลดี

3. ประเด็นที่ผู้วิจัยค้นพบความรู้คือ สำหรับผู้สอนที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัย ผู้สอนต้องมีความรู้ ด้านกระบวนการวิจัยและทำวิจัยเป็น เนื่องจาก ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียนในลักษณะที่สอดคล้องกับชีวิตหรือ สถานการณ์จริง ผู้สอนจะถ่ายทอดแต่ความรู้ อย่างเดียวไม่พอ ต้องสามารถศึกษาค้นคว้าทำ วิจัยได้ และใช้กระบวนการวิจัยดังกล่าวถ่ายทอด ไปสู่ ผู้เรียน ทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จาก การปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการ ศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2542) ได้ กำหนดให้ผู้สอนสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้ด้วยการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้อ การวางแผนแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อ และวิเคราะห์ ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ผู้สอนสามารถทำวิจัยและ พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพ การเรียนรู้ และสามารถนำกระบวนการวิจัย มาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และ ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องเน้น กระบวนการวิจัย เช่น การสอนแบบสัมมนา การ สอนแบบสืบสวน การสอนแบบกรณีศึกษา การทำ โครงการ การสอนเน้นการวิจัยเป็นฐาน เป็นต้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียน รู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเต็ม, 2547) ได้กำหนดแนวทาง ไว้ ว่า การให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทำวิจัยในระดับ ต่างๆ เช่น การทำการทดลองในห้องปฏิบัติการ วิทยาศาสตร์ การศึกษารายกรณี (Case study) การทำโครงการ การทำวิจัยเอกสาร การทำวิจัย ฉบับจุ๊ว (Baby research) การทำวิทยานิพนธ์ เป็นต้น ผลการวิจัยยังมีความสอดคล้องกับแนวคิด ของ ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2547) ว่าการสอนโดยใช้ กระบวนการวิจัยมีพื้นฐานจากการเรียนแบบ สืบสวน(Inquiry teaching method) ที่เน้นให้

ผู้เรียนสงสัยสืบสวน ทดลอง และค้นพบคำตอบ ด้วยตนเอง โดยเน้นกระบวนการค้นหาและตรวจสอบความรู้ทำให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ สามารถคิด วิเคราะห์ และมีวิจารณ์ญาณ การเรียนการสอน แบบสืบสวนต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน (Problem based learning) ข้อสงสัย หรือปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความ ต้องการที่จะค้นคว้าหาข้อมูลมาช่วยแก้ปัญหา หลักการพื้นฐานนอกจากการเรียนรู้อโดยใช้ปัญหา เป็นหลักแล้ว ผู้เรียนต้องเรียนรู้อโดยใช้ตนเองเป็น หลักในการเรียนรู้อเพียงคนเดียวหรือเรียนรู้อร่วมกัน กับเพื่อนในกลุ่มย่อย

การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเรียน รู้ออย่างเป็นลำดับขั้นตอน เช่น ในการจัดการเรียน การสอนแบบ RBL มีความเข้มข้นของบทบาท ของผู้สอนตั้งแต่บทบาทของผู้ปฏิบัติ และค่อยๆ เปลี่ยนความเข้มข้นไปเรื่อยๆ จนเป็นผู้จัดการ (Manager) หรือผู้อำนวยการความสะดวก ให้คำ ปรีกษาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียน เกิดผลงานอย่างสร้างสรรค์ ผลผลิตที่เกิดจากการ เรียนรู้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและสังคม ได้อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับการจัดการเรียนการ สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตามแนวทางการ จัดการเรียนรู้อตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่ง ชาติ พ.ศ.2542 ในหมวด 4 มาตรา 24 (5) ว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อและมีความ รอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการเรียนรู้อ” (สำนักงานปฏิรูปการ ศึกษา, 2545) ดังนั้นผู้สอนที่จัดการเรียนการ สอนและมอบหมายประเด็น/หัวข้อเรื่อง ให้ผู้ เรียนสอนกันเองทั้งที่ผู้เรียนไม่มีความรู้เรื่องนั้น มาก่อน เป็นการสอนที่ไม่ถูกต้องตามขั้นตอนของ การสอนแบบ RBL ถ้าเป็นเรื่องทั่วไปที่ค้นคว้าเพิ่ม

เติมก็ไม่มีปัญหา แต่ถ้าเป็นเรื่อง หลักการ ทฤษฎี สำคัญๆ ผู้สอนต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมไม่ให้นักศึกษาไปค้นคว้าเองหมดทุกเรื่องและนำมาสอนกันเอง เพราะที่สำคัญนักศึกษาจะเกิดความคิดสร้างสรรค์ นำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ เกิดผลงานได้ นักศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ที่เพียงพอ

ระหว่างการเรียนรู้ได้สนทนากับนักศึกษาพบว่ายังไม่คุ้นเคยกับวิธีสอนแบบใช้การเรียนรู้เป็นฐาน และไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องหลักสูตร การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้มาก่อนทำให้มีมุมมองในการพัฒนานวัตกรรมของผลงานวิจัยของครูไม่ชัดเจน ผู้วิจัยได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับขั้นตอนที่สำคัญของการวิจัยคือการวิเคราะห์ปัญหาและหาสาเหตุปัญหา งานวิจัยบางเรื่องยังวิเคราะห์ไม่ชัดเจน นำเอาปัญหามาแก้ไขหรือพัฒนา และเมื่อมาสร้าง/พัฒนานวัตกรรมทางการเรียนการสอน มาแก้ปัญหาหรือพัฒนาให้สอดคล้องกับสาเหตุของปัญหา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้เป็นฐาน ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศที่ทำหายกระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้ปัญหา อยากรู้อะไรคำตอบ เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรู้สึว่าตนเองมีความสามารถที่จะแก้ปัญหาหรือทำกิจกรรมนั้นๆ ได้ และให้กำลังใจ ลงมือทำหรือตอบสนอง รวมทั้งการยกตัวอย่างความสำเร็จ หรือสิ่งที่ผู้เรียนเคยทำมาก่อนทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในความสามารถ และเกิดความภูมิใจทำให้ไม่มีความกลัวที่จะทำกิจกรรมอื่นๆ ต่อไป

2. การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้การเรียนรู้เป็นฐานในระดับอุดมศึกษาผู้สอนควรให้ความรู้พื้นฐานของกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนก่อนเรียนในช่วงปฐมนิเทศก่อนเรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเข้ากับเนื้อหาวิชาที่เรียน

3. การออกแบบการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ควรใช้การประเมินตามสภาพจริง เน้นให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติ ใช้สถานการณ์จำลอง ตัวอย่างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลการศึกษา นำเสนอผลงาน ในการประเมินควรประเมินผู้เรียนหลายมิติ เช่น ทักษะ ความรู้ ความสามารถ การคิด คุณลักษณะต่างๆ วิธีการที่ใช้ประกอบการประเมินตามสภาพจริงควรมีหลากหลายประกอบกัน ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจงาน การรายงานตนเองของนักเรียน

4. ควรจำกัดจำนวนนักศึกษาไม่เกิน 50 คนจะทำให้ผู้สอนสามารถสังเกตพฤติกรรมการเรียน การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้ชัดเจนมากขึ้นจำนวนนักศึกษาที่มีมากเกินไปทำให้ไม่สามารถดูแลในบางกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง เช่น กิจกรรมการอภิปรายกลุ่ม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่เรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้เป็นฐานว่า ได้พัฒนาความใฝ่รู้ การศึกษาพัฒนาการเรียนรู้อะไรทำงานโดยใช้กระบวนการวิจัยมากน้อยเพียงใด

2. ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนโดยใช้การเรียนรู้เป็นฐานในรายวิชาอื่นๆ เพื่อดูความเหมาะสม

3. ควรทำวิจัยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้เป็นฐานกับนักศึกษาในชั้นเรียนปีที่ 4 เพราะผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่านักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาหลักการ

จัดการเรียนรู้เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ในชั้นปีที่ 2 ยังขาดความรู้พื้นฐานในเนื้อหาวิชาชีพครู ทำให้มีมุมมองในการอภิปราย การใช้กระบวนการวิจัย

ในชั้นเรียนในประเด็นการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนหรือการแก้ปัญหาในชั้นเรียนค่อนข้างน้อย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: กองวิจัยทางการศึกษา
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์กลางคณาจารย์
- กิตติศักดิ์ นีรัตน์. (2546). *การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับระบบเครือข่ายบริเวณเฉพาะที่โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการสำหรับวิชาปฏิบัติไฟฟ้าเบื้องต้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ*. วิทยาลัยนวัตศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิจัยและสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2552). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 11. นนทบุรี: ไทยเนรมิตกิจ อินเตอร์โปรเกรสซีฟ
- อัฒนกร พวงคำ และ ลัดดา คิลาน้อย. (2554). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะพื้นฐานการสร้างองค์ความรู้ วิชา ส 31104 ประวัติศาสตร์ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน*. ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- นงลักษณ์ วิรัชชัยและสุวิมล ว่องวานิช (2546). *แนวทางการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณรงค์ ฤทธิเดช. (2553). *ผลการจัดการเรียนรู้วิชาโครงการ (21015001) โดยใช้วิจัยเป็นฐาน สำหรับนักศึกษา ปวช. สาขาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคตรัง*
- นิลวรรณ เกษมโคธน์. (2552). *การพัฒนาชุดการสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐานวิชาวิทยาศาสตร์เรื่องสารและการเปลี่ยนแปลง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี*
- ปทีป เมธาคณวุฒิ (2547). *การเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยในไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (บรรณาธิการ). การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน. (หน้า 21-37). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (บรรณาธิการ). (2547). *การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- ยุวดี วิทย์พันธ์. (2552). *ประสิทธิผลของการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐานต่อการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการปฏิบัติการสร้างเสริมสุขภาพการศึกษาในนิสิตพยาบาลศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*

- สรารุธ ชัยยอง. (2551). การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาความคิดเชิงวิทยาศาสตร์ ในรายวิชาชีววิทยาพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและสถิติการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมนึก ปฏิพานนท์. (2549). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาบุคลิกภาพ ประชาธิปไตย และทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ใช้วิธีการ สอนแบบสตอรี่ไลน์ แบบการใช้การวิจัยเป็นฐานแบบปกติ. รายงานการวิจัยจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเต็ม. (2546). การสอนแบบ Research-based Teaching. ในไพฑูริย์ สินลารัตน์ (บรรณธิการ). การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน. หน้า 8- 20. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟิก.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). วิจัยดี มีคุณภาพเพื่อยกระดับคุณภาพการ เรียน การสอน. กรุงเทพมหานคร: ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2549). การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: ด่าน สุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์. (2539). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นการวิจัยทางการศึกษา พยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฌีบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.